

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

registrikood: 80208720

tänavatalu nimi, Kiriku plats 3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 10130

telefon: +372 6277350

e-posti aadress: konsistoorium@eelk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Bilanss	10
Tulemiaruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Netovara muutuste aruanne	13
Raamatupidamise aastaaruande lisad	14
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	14
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 4 Varud	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	18
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	19
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	20
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	21
Lisa 10 Kasutusrent	21
Lisa 11 Laenukohustised	22
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad	23
Lisa 14 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	23
Lisa 15 Liikmetelt saadud tasud	24
Lisa 16 Annetused ja toetused	24
Lisa 17 Tulu ettevõtlusest	25
Lisa 18 Muud tulud	25
Lisa 19 Jagatud annetused ja toetused	25
Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 21 Tööjõukulud	26
Lisa 22 Muud kulud	26
Lisa 23 Intressikulud	26
Lisa 24 Intressitulud	26
Lisa 25 Seotud osapooled	26
Lisa 26 EELK Konsistooriumi konsolideerimata põhiaruanded	28
Aruande allkirjad	30
Vandeaudiitori aruanne	31

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) tegevus 2022. aastal

Eesti Evangeelne Luterlik Kiriku põhiandmed

EELK Põhikirjas on sätestatud, et Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (EELK) on vaba rahvakirik, kellel on enesekorralduse ja omavalitsemise õigus. EELK ülesanne on Jumala Sõna kuulutamine ja sakramentide jagamine ning sellest tulenevalt haridus-, diakoonia- ja misjonitöö tegemine ja muul viisil kristliku usu ja armastuse levitamine, edendamine ja süvendamine. Oma ülesannet täites seisab EELK Jumala loodud elu pühaduse eest ning teenib kõlblust, õiglust ja rahu ühiskonnas ja üksikinimeste elus.

EELK koosneb keskvalitsusest ehk konsistooriumist, eraldi registreeritud kogudusest ja eraldi registreeritud allasutustest (kokku 9), kes kõik esitavad eraldi majandusaruanded, mistõttu koguduste ja allasutuste finantsandmeid käesolevas aruande ei hõlma. Ainsa allasutusena on käesolevas aruandes konsolideeritud OÜ Kiriku Varahaldus. Aruandes eraldi esile tõstetud EELK Usuteaduse Instituut tegutses 2022. aasta keskpaigani osakonnana, misjärel reorganiseeriti ja registreeriti eraldi juriidilise allasutusena nimega SA EELK Usuteaduse Instituut.

EELK kõrgeim otsustuskogu on EELK Kirikukogu ehk kiriku parlament, kuhu kuulub üle Eesti moodustatud 12 praostkonna sinodi poolt valitud kirikukogu saadikute ja kirikuvalitsuse (EELK Konsistoorium) liikmetega kokku 66 liiget. 2022. aastal alustas tööd EELK XXXI Kirikukogu koosseis. Kirikukogu juhataja on peapiiskop Urmas Viilma, keda abijuhatajatena aitavad ilmikabijuhataja Riivo Sinijärv ja kirikuvalitsuse liige, assessor Marko Tiitus. Kirikukogu koguneb regulaarselt kaks korda aastas, kevadel ja sügisel.

Kirikukogude vahelisel ajal juhib kiriku tööd EELK Konsistoorium ehk kirikuvalitsus, kuhu kuuluvad ameti poolest peapiiskop, piiskopid ja iga nelja aasta tagant valitavad kantsler ja kuni neli assessorit. 2022. aastal tegutses EELK Konsistoorium koosseisus: peapiiskop Urmas Viilma, piiskopid Joel Luhamets ja Tiit Salumäe, kantsler Andrus Mõttus ja assessorid Katrin-Helena Melder, Ove Sander, Marko Tiitus ja Anti Toplaan. Konsistoorium koguneb küsimusi arutama ja otsuseid langetama regulaarselt igas kuus.

EELK statistilised põhinäitajad

Aruandeaastal oli EELK-s 169 kogudust. Statistilised andmed on käesolevas aruandes esitatud lõplike aruannete puudumise tõttu 163 koguduse kokkuvõttena. Kokku oli 163 koguduses 148 736 liiget. 2021. aastal oli sama näitaja 169 koguduse kohta 153 188 liiget. Aruandeaastal oli EELK 163 koguduste annetajaliikmeid kokku 22 241, mis 2021. aastal oli 169 koguduse kohta 23 587 liiget. Annetajaliikmete arv näitab stabiilset vähenemist.

2022. aasta novembris Statistikaameti poolt avaldatud 2021. aastal läbiviidud rahvaloenduse tulemuste kohaselt pidas kõige omasemaks luteri usku 86 000 täisealist inimest ehk 7,7% vastanutest ja 27% kõigist usklikest. Võrreldes 10 aastat ja 20 aastat varem toimunud rahvaloenduste andmetega on luteri kirikut kõige südamelähedasemaks pidavate inimeste arv kahanenud. 2000. aasta rahvaloendusel oli luteriusu omaks pidajaid 14% ja 2011. aastal juba 10% ning 2021. aastal vaevalt 8%.

Kokku peeti 2022. aastal EELK kogudustes 13 782 jumalateenistust, mis oli oluliselt enam kui aasta varem, mil peeti 13 331 jumalateenistust. Veebis kanti üle 778 jumalateenistust. Seoses pandeemia möödumisega on taastumas kirikus jumalateenistustel ja talitustel

füüsiliselt osalevate inimeste arv, mis oli aruandeaastal üle 150 000 rohkem kui aasta varem. Kokku osales kõikide EELK koguduste peale 2022. aastal erinevatel kiriklikel sündmustel 686 389 inimest (2021. aastal 535 556 inimest).

Ametitalituste statistikasse on koroonaperiood siiski oma jälje jättnud. 2022. aastal ristiti 1035 inimest (2021. aastal 1128), leeritati 848 (2021. aastal 919), laulatati 227 paari (2021. aastal 216) ja maeti 2705 inimest (2021. aastal 3140).

Kirikumuusika valdkonnas osales aruandeaastal 2047 inimest (2021. aastal 2041). Osade muusikakollektiivide tegevusse töid eelnevad pandeemia-aastad katkestuse, sest kollektiivide arv on vähenenud: 2022. aastal oli muusikakollektiive 112 (2021. aastal 121). Samal ajal kasvas koroonaaastal 2022. aastal kirikukontsertide arv 1539 kontserdini (2021. aastal 1245).

Koguduse tegevusse kaasatud laste arv näitas aruandeaastal tõusutrendi. Koguduste lastetöös osales regulaarselt 1327 last (2021. aastal 1206). Samuti näitas väikest tõusu koguduste noortetöös regulaarselt osalevate noorte arv, mis oli aruandeaastal 243 (2021. aastal 231).

EELK vaimulike ja töötajate statistika

EELK teenis 2022. aasta seisuga Eestis 226 vaimulikku (178 meest ja 48 naist). Kogudustes teenis 135 vaimulikku, vikaaridena 40 vaimulikku, reservis viibis 16 vaimulikku ja emerituuris 32 vaimulikku. 17 vaimulikku teenib EELK diasporaakogudusi välismaal. Erinevate kaplaniteenistustega (Kaitseliit, kaitsevägi, politsei- ja piirivalveamet, tervishoiu- ja hoolekandeamet, kinnipidamisasutused, koolid) on seotud 88 EELK vaimulikku (osad mitme kaplanaadiga samaaegselt). Vaimulikkonnast lahkus surma teel 2022. aastal 3 vaimulikku. Viimaste aastate ühel suurimal ordinatsiooniteenistusel ordineeriti maikuus 1 diakon ja 5 preestrit. Usuteaduse Instituudi pastoraalseminari preestrikoolitusel asus õppima preestrikursusel 4 kandidaati ja diakonikoolitusel 5 kandidaati. Osa EELK vaimulikest on registreeritud EELK töötajateks ja osa koguduste töötajateks (nende töötasude ja maksude andmed sisalduvad koguduste aruannetes). Kiriku keskkassast sai palgatoetust 26 vaimulikku. Abielu registreerimise õigust omab 66 EELK vaimulikku.

Ilmiktöötajaid oli 2022. aastal EELK koguduste teenistuses 276 (2021. aastal 284) ja EELK kesk- ja allasutustes 136 (2021. aastal 129). Vabatahtlike mittepalgaliste kaastööliste arv on olnud EELK kogudustes ajalooliselt kõrge. 2022. aastal oli vabatahtlikke kogudustes 4589 (2021. aastal 4543) ning kesk- ja allasutustes 152 (2021. aastal 147).

Koguduste varad ja majandamine

EELK koguduste ja asutuste kasutuses on üle Eesti ligi 200 kirikuhoonet ja kabelit, lisaks samas suurusjärgus muid hooneid. Suurem osa sakraalhoonetest, aga ka peaaegu kõik pastoraadid, köstrimajad ja leerimajad on muinsuskaitse all. Muinsuskaitseamet andmetel kuulub 40% Eesti kunstiväärtuslikust vallasvarast EELK kogudustele. Koguduste kasutuses on 1560 ha metsamaad, 1245 ha haritavat maad ja 920 ha on muu maa sihtotstarbega.

EELK koguduste sissetulekud kokku moodustasid 2022. aastal 12,96 milj eurot (2021. aastal 12,91 milj), millest 4,15 milj moodustasid sihttoetused kirikute restaureerimiseks ja projektide läbiviimiseks (2021. aastal 4,97 milj). Annetustena kogusid EELK kogudused aruandeaastal 4,17 milj eurot (2021. aastal 3,99 milj). Välisannetusi kogunes 773 000 eurot (2021. aastal 743 000 eurot). Kinnisvaratulu oli EELK kogudustel aruandeaastal kokku 2,09 milj (2021. aastal 1,81 milj).

Kogudustele kuuluva kinnisvara, sh sakraalhoonete ja teiste ajalooliste mälestiste renoveerimiseks kulutati 2022. aastal 4,76 milj (2021. aastal 4,07 milj). Koguduste töötajate palkadeks kulus 2022. aastal 4,8 milj (2021. aastal 4,45 milj). Kokku oli EELK kogudustel 2022. aastal kulusid 14,14 milj (2021. aastal 12,21 milj).

2022. aastal on EELK ja ka EELK kogudused olnud suure majandusliku surve all ja kulud on ületanud tulusid. Koguduste väljaminekud on kordades kasvanud energiahindade mõjul. Olulise osa koguduste väljaminekutest moodustasid arved elektri ja gaasi eest, mis kütteperioodil olid senistega võrreldes kerkinud kahe- või kolmekordseks. Kõrge inflatsioon on kasvatanud niigi madalatele keskmistele palkadele palgasurvet veelgi.

Olulisemad remondi- ja ehitustööd kogudustes

Lõppesid Tallinna Piiskopliku Toomkiriku tornikiivri restaureerimistööd, mille käigus toodi alla ka tuulelipp aastast 1779, tornikuul ja tornitipust leitud ajakapsel. Mais pühitses peapiiskop Urmas Viilma restaureeritud tornikuuli ja uue ajakapsli. Ilumäe kiriku tornikell jõudis Eestisse Hollandi kuninglikust Eijsbouts'i valukojast Astenist. Suvel tõsteti paika Tartu Maarja kiriku tornikiivri ülemine osa. Saksamaal Gescheris asuvas valutöökojas valminud Tartu Maarja kiriku uue kellakomplekti nimedega Usk, Lootus, Armastus ja Rõõm pühitses piiskop Joel Luhamets. Sügisel pühitses peapiiskop Urmas Viilma Saku Toomase kiriku kellad, mis valmisid Saksamaal Rinckeri valukojas. Sügisel pühitseti Kõpu kiriku kaks uut tornikella. Pärast saja-aastast pausi jõudis Rõuge Maarja kiriku torni risti asemel tagasi uuena valmistatud kukk. Paldiski kiriku sünnipäeva sai tähistada kadunud kirikukella koju jõudmise tänuüritusega. Haljala kiriku tornikiivri restaureerimistööd jõudsid lõpusirgele. Käsnu kalmistu sai laienduse ja kolumbaariumi.

Kirikufondi (EELK Toetusfondi) abi kogudustele

Eraalgatuslik EELK Toetusfond ehk Kirikufond, mis ei ole juriidiliselt EELKga seotud, kuid on seda läbi ettevõtjatest EELK koguduste liikmete, suunas erinevate koguduste toetuseks 2022. aastal 157 000 eurot. Tuge said üheksa kirikut: Käsnu, Puhja, Muhu, Harju-Madise, Paldiski, Jõhvi, Tartu Maarja, Narva Aleksandri ning Tallinna Piiskoplik Toomkirik.

Õiguslikud küsimused seoses kirikuvaraga

Riik on seni leidnud erinevaid põhjendusi muuseumides olevat kirikuvara kogudustele mitte tagastada. Risti kogudus jätkas kohtuprotsessi, milles taotles Niguliste muuseumist endale kuuluva „Kolgata grupi“ tagastamist ja kiriku mündileiu endale kuuluvaks tunnistamist. Sarnased probleemid on jätkunud ka teiste koguduste varaga. Peapiiskop Urmas Viilma väljendas meedias seisukohta, et paljudel juhtudel oleks kogudused nõus oma varade deponeerimisega sinna, kus need asuvad või ka sellest loobumisega, kuid varadest loobumise otsust peab olema võimalik teha õigusjärgsel omanikul endal.

Venemaa agressioon Ukrainas ja sõjapõgenike abistamine

Venemaa agressioonisõja alguses Ukraina vastu 24. veebruaril 2022 käivitas EELK viivitamatult humanitaarmissioonid Ukraina aitamiseks ja põgenike toetamiseks. 26. veebruaril toimus peapiiskop Urmas Viilma initsiatiivil Tallinna Kaarli kirikus ühispalvus rahu eest Ukrainas. 27. veebruaril saatis peapiiskop vaimulikele, kogudustele ja allasutustele ringkirja, milles informeeris kõiki EELK juhtkonna edasistest sammudest seoses sõjalises rünnakus kannatava Ukraina sõsarkiriku abistamisega. Kirikupea üleskutsel helistati sõjaohvrite mälestuseks kelli üle Eestimaa tuhkapäeval, 2. märtsil ja emadepäeval, 8. mail. Ukraina sõjakriisi leevendamiseks rakendus kolm töösuunda. Kiriku riigiga suhtlemist ja humanitaarabi korraldamist määrati juhtima assessor Ove Sander, hingeabi pakkumise valdkonda

sotsiaalministeeriumi peakaplan Katri Aaslav-Tepandi korraldada ja põgenike majutamist kureerima EELK Diakoonia- ja Ühiskonnatöö Sihtasutuse juht Avo Üprus.

Märtsis toimunud kirikuvalitsuse (konsistooriumi) istungil lõi kirikuvalitsus erifondi Ukraina toetamiseks ja eraldas sinna reservfondist 20 000 eurot, mis saadeti toetussummad Ukraina partnerkirikule, Luterlikule Maailmaliidu humanitaarmissiooni toetuseks ja Ukraina Kultuurikeskusele. Samal viisid kogudused üle Eesti läbi korjandusi ja kogusid annetusi, et neid abivajajatele ise otse edasi saata või annetada Pagulasabile, Eesti Punasele Ristile või teistele abiorganisatsioonidele. Omapoolseid annetusi tegid EELK kaudu edasisaatmiseks ka meie partnerkirikud ja -organisatsioonid. Oktoobris kuulutas peapiiskop Urmas Viilma välja lõikustänapühja korjanduse EELK kogudustes, millest laekus paari kuu kestel ligi 20 000 eurot. Kokku kogus EELK 2022. aastal Ukraina jaoks sihtotstarbelist abi 98 000 euro ulatuses, millest suurem osa jõuti ka suunata otse Ukrainasse või sõjapõgenike toetamiseks EELK kogudustele.

2022. aastal sotsiaalministeeriumi nõunik-peakaplani ametisse asunud EELK vaimuliku Katri Aaslav-Tepandi organiseerimisel kaasati sõjapõgenike hingehoiutöösse üle 70 hingehoidja üle Eesti, neist suur osa vaimulikud. Nende tööd korraldas kolm koordinaatorit: Tartus, Tallinnas ja Rakveres. Hingehoidjad külastasid ja suhtlesid inimestega vastuvõtukeskustes, hotellides ja laevas „Isabella“, kus põgenikke majutati. Vaimulikke kaasati aktiivselt mitmel pool omavalitsuste poolt põgenike vastuvõtu ja hingehoiuga tegelema.

Eesti Kirikute Nõukogu, mille presidendina tegutses kuni märtsi lõpuni EELK peapiiskop emeeritus Andres Pöder ja alates aprilli algusest EELK peapiiskop Urmas Viilma, tegi 2022. aasta jooksul mitmeid avalikke pöördumisi. Liikmeskirikute ametlikus seisukohas seoses sõjategevusega Ukrainas ja sõjapõgenike vastuvõtmisega Eestis mõisteti lisaks sõjategevusele hukka ka humanitaarobjektide, sealhulgas kirikute pommitamine ja tsiviilisikute ohtu seadmine. Samuti lubas organisatsioon anda oma parima, pakkudes praktilist abi, toitu, öömaja kõigile, kes seda vajavad, sõltumata usutunnistusest, samuti hingehoidu ja osaduskonda ja mälestada sõjaohvreid ja palvetada jätkuvalt rahu saabumise pärast Ukrainasse. Emadepäeva läkituses hoiti avalikus pöördumises eriliselt meeles emasid, kelle pojad on sõjas.

EELK rahvusvaheline ja oikumeeniline koostöö. EELK jätkas 2021. aastal aktiivsete rahvusvaheliste suhetega. EELK kuulub asutajaliikmena 1947. aastal loodud Luterlikku Maailmaliitu, üleilmsesse osaduskonda, mis ühendab 145 kirikut ühtekokku 72 miljoni liikmega. Luterliku Maailmaliidu peasekretäriks on EELK vaimulik õpetaja Anne Burghardt ja Kesk- ja Ida-Euroopa asepresident peapiiskop Urmas Viilma.

EELK kuulub ka maailma suurimasse oikumeenilisse organisatsiooni – Kirikute Maailmanõukokku, mis loodi 1948 ning kuhu kuulub 345 erinevate konfessioonide kirikut ühtekokku 500 miljoni liikmega. Euroopa tasandil kuulub EELK kahte osaduskonda ja ühte oikumeenilisse organisatsiooni: aastast 1975 Evangeelsete Kirikute Osadusse Euroopas (endise nimega Leuenbergi kirikuosadus, mis asutati 1973 ning ühendab 98 protestantlikku kirikut) ning asutajaliikmena 1996 loodud, Põhja- ja Baltimaade ja Briti saarte luterlikke kirikuid ning Briti saarte, Portugali ja Hispaania anglikaani kirikuid ühendavas Porvoo Osaduskonda; samuti asutajaliikmena 1959 rajatud Euroopa Kirikute Konverentsi, mis ühendab 114 erinevate konfessioonide kirikut.

2022. aastal valiti EELK peapiiskop Urmas Viilma kümnet Eesti kristlikku kirikut koondava Eesti Kirikute Nõukogu (EKN) presidendiks.

Luterlike laste- ja haridusasutuste olulisem statistika ja sündmused

EELK kogudustega on seotud kolm kristlikku üldhariduslikku erakooli: Tallinna Toomkool (asutaja Tallinna Piiskoplik Toomkogudus), Kaarli Kool (asutaja Tallinna Toompea Kaarli kogudus) ja Tartu Luterlik Peetri kool (asutajad Tartu Peetri kogudusega seotud inimesed).

Tallinna Toomkoolis õppis 2022. aastalõpu seisuga 245 õpilast (2021. aastal 237), töötas kokku 47 inimest (2021. aastal 43), kooli jumalateenistusi peeti 22 korral (2021. aasta 17) ja toimus 630 (2021. aastal 630) usuõpetuse tundi. Eesti vanim kool Tallinna Toomkool (taasavatud 2011) sai enam kui 10 aastat kestnud läbirääkimiste tulemusena jaanuaris 30-aastase hoonestusõiguse lepingu enda ajaloolise hoone kasutamiseks Toompeal aadressil Toom-Kooli 11, kus peaaegu 60 aastat tegutses Tallinna Balletikool.

Kaarli Koolis õppis 2022. aastalõpu seisuga 191 õpilast (2021. aastal 196), töötas kokku 35 inimest (2021. aastal 33), kooli jumalateenistusi peeti 126 korral (2021. aasta 115) ja toimus 438 (2021. aastal 433) usuõpetuse tundi. Kaarli Kool avas 2022. aastal esimese luterliku koolina ka gümnaasiumiastme.

Tartu Luterlik Peetri Kool tegutseb lastevanemate asutatud mittetulundusühenduse kaudu, mistõttu statistilised andmed EELK aruandes puuduvad. Tartu Luterliku Peetri Kooli osana tegutseb ka Põlva Jakobi kool, kus 2022. aastal õppis 60 õpilast, töötas 12 õpetajat, kooli jumalateenistusi peeti 36 ja usuõpetuse tunde 175.

Lasteaiad ja laste päevahoiud tegutsesid 2022. aastal Tallinna Toompea Kaarli koguduse, Tallinna Püha Vaimu koguduse ja Viljandi Jaani koguduse juures.

Kontserttegevuse lõppemine Peterburi Jaani kirikus. Peterburis sulges seoses sõjaga kevadel ukseid Eesti konsulaat ja Eesti Kontsert otsustas alates maikuust lõpetada kontserttegevuse Peterburi Jaani kirikus. Jaani kiriku hoone kuulub juriidiliselt Venemaal tegutseva Ingeri Evangeelse Luterliku Kiriku Peterburgi Jaani kogudusele, kuid kuna Eesti riik on hoone läbi Eesti Kontserdi taastanud, siis on kogudusega hoone kasutamiseks sõlmitud Eesti Kontserdi poolt leping. EELK ei oma juriidilist seost Peterburi Jaani kirikuga, kuid EELK ülesanne on olnud vaimulikke Peterburgi läkitades korraldada sealsete eestlaste vaimulik teenimine, mis samuti sõja ja piiride sulgemise tõttu sai 2022. aastal takistatud. Probleemid Peterburi Jaani kiriku kasutamisega kestsid kogu 2022. aasta ja ei leidnud lahendust.

Tähtpäevad. 7. augustil tähistati Pilistvere koguduse 800. aastapäeva, 10. augustil Kuressaare Laurentiuse koguduse 500. aasta möödumist esmamainimisest, 28. augustil Vastseliina Katariina kiriku esmapühitsemise 250. aastapäeva, 22. oktoobril Paldiski Nikolai kiriku pühitsemise 180. aastapäeva. 29. oktoobril tähistas Helme kogudus pühakoja 175. aastapäeva, 27. detsembril Viljandi Jaani kirik ja kogudus oma 550. aastapäeva. 29. juunil tähistati Nissi kirikus EELK esimese naiskirikuõpetaja Laine Villenthali (ordineeritud 1967) sajandat sünniaastapäeva. 26. septembril täitis 75 eluaastat piiskop emeeritus Einar Soonel.

Allolev konsolideeritud aruanne kirjeldab EELK Konsistooriumi EELK Usuteaduse Instituudi ja tütarettevõtte OÜ Kiriku Varahaldus 2022. aasta tegevust.

EELK Usuteaduse Instituut

Riiklikult tunnustatud erarakenduskõrgkool EELK Usuteaduse Instituut korraldas 2022. a õppetööd 3 tasemeõppe õppekaval (Usuteaduse õppeavagrupp), viis läbi preestri- ja diakonikoolitusi, pakkus väljaõpet kirikumuusiku C-, D- ja eelkursusel, korraldas erinevaid täienduskoolituskursusi vaimulikele, hingehoidjatele, koguduste töötajatele, huvilistele ühiskonnas laiemalt.

Aasta alguses toimus õppetöö distantsõppe või hübriidõppe vormis. Juunikuus ja sügisel kontaktõppe või hübriidõppe vormis. 2021. a osaliselt edasi lükatud täiendusõppe kursused toimusid 2022. a maikuust alates kontaktõppes.

Aasta esimeses pooles sõlmis EELK Usuteaduse Instituut Sotsiaalministeeriumiga lepingu, millega toetati magistriõppe hingehoidjate koolitamist riigi sotsiaal- ja tervishoiu asutustele. Sotsiaalministeeriumi toetusega õppis 2022. a 11 üliõpilast. 2022. a aprillis atesteeriti 5 korralist õppejõudu: 3 professorit ja 2 lektorit professor.

EELK Konsistoorium asutas EELK Kirikukogu 26.04.2022 otsuse alusel 07.06.2022 Sihtasutuse EELK Usuteaduse Instituut, mille ülesandeks sai pidada erarakenduskõrgkooli EELK Usuteaduse Instituut. Sihtasutus registreeriti 28.06.2022.

2022. a kevadel lõpetas Instituudi tasemeõppe 12 üliõpilast. 2022. a sügisel oli üliõpilaste ja õpilaste vastuvõtt usuteaduse rakenduskõrharidusõppe ja kristliku kultuuriloo magistriõppe kaval tavapärasel tasemel, usuteaduse magistriõppes õpperühma ei avatud.

Institutsionaalne akrediteerimine on Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri poolt läbiviidav kõrgkooli välishindamine, mille käigus hinnatakse kooli juhtimise, töökorralduse, õppe- ja teadustegevuse ning õppe- ja uurimiskeskonna vastavust õigusaktidele, kooli eesmärkidele ja arengukavale. Kõrgkoolid peavad institutsionaalse akrediteerimise läbima vähemalt kord seitsme aasta jooksul. Septembrikuus alustati ettevalmistusi EELK Usuteaduse Instituudi institutsionaalse akrediteerimise läbimiseks ettevalmistusi. Eneseanalüüsiaruanne valmis detsembris. Hindamiskülastus on planeeritud 27.- 29.03.2023.

Kooli ruumide välja rentimine taastus 2022. a vaid osaliselt, võrreldes koroonaviiruse eelse ajaga u 55% mahus. Instituudi tulud koosnesid 2022. a õppemaksudest, kirjastatud raamatute müügist, ruumide rendist, erinevatest annetustest ja toetustest. Õppemakse ja täienduskoolituste osavõtumakse laekus 106 438 eurot, ruumide rentimisest laekus 39 854 eurot (planeeritust 26% vähem), annetusi ja toetusi 419 361 eurot (47% enam kui planeeritud) sh erinevate riigiasutuste kaudu 90 000 eurot.

Koolituste organisatoorsed kulud olid planeeritust suuremad, kuna instituut sai lisatoetusi/projekti raha vastavate tegevuste tegemiseks. Kooli omaniku muutusega seotult olid õigusabi ja riigilõivud kulud kokku 3 korda suuremad. Lähetuskulud olid planeeritust suuremad seoses Erasmus IRENE projekti lähetustega. Kulutused kommunaalidele väga palju planeeritust ei erinenud. Kui elektrikulud olid elektrihinna kasvu tõttu planeeritust 30% kõrgemad, siis küttekulud olid planeeritust 16% madalamad. Muud majandamiskulud kasvasid planeeritust enam Pühavaimu kirikuga sõlmitud ruumi rendi lepingu tõttu. Instituudi tulud ja kulud olid 2022. aastal tasakaalus.

Kiriku Varahaldus OÜ

Osaühingu Kiriku Varahaldus põhitegevuseks on jätkuvalt nii ettevõtte enda omandisse kuuluva kui ka Eesti Evangeelsele Luterlikule Kirikule kuuluva kinnisvara haldamine ja arendamine, eesmärgiga teenida pikaajalist tulu vara väljaüürimise või rentimise kaudu. Ettevõtte üüripindade portfellis on Tallinnas Kentmanni 6, Tatari 25, Maakri 29, Tehnika 115, Lastekodu 6a ja Jõhvis Rakvere 8 asuvad äripinnad ning paar Tallinnas asuvat korterit. Lisaks haldab ettevõtte hooneid aadressidel Kiriku plats 3 ja Magdaleena 12 Tallinnas.

Sarnaselt eelmistele pandeemia-aastatele oli Osaühingu Kiriku Varahaldus möödunud majandusaasta tulemuse peamiseks kujundajaks halvenenud olukord Eesti majanduses. Aasta 2022 algas küll optimistliku noodiga, hoolimata energiahindade ehmatusest ja kõrgeist tarbijahinnaindeksist, kuna rõõm pandeemia mõningasest taandumisest oli nendest muredest lihtsalt suurem. Optimism aga lõppes kiiresti kuna meid ümbritsev maailm jõudis kahjuks järgmisesse ja eelmistest hullemasse kriisiolukorda, sõtta meie naabruses mis muuhulgas veelgi enam kergitas energiahindasid, inflatsiooni, intresse ja mõjus negatiivselt ka tarbijate- ja klientide üldisele kindlustundele. Selles olukorras on osutunud võimatuks kõiki kasvanud kinnisvarakulusid ja täies mahus üürnikele tasumiseks edasi anda. Mõningane üürihindade kasvatamine on siiski aidanud majandustulemust natuke paremuse poole pöörata. Majandusaasta tulemust mõjutasid ka üksikute üüripindade lühiajalised vakantsid ja osade üürnike ebakorrapärane maksedistsipliin.

Kokkuvõttes saab juba mitmendat aastat jätkuvalt keerulistes majandustingimustes lugeda Osaühingu Kiriku Varahaldus 2022 majandusaasta täiesti rahuldavaks. Kohustused krediitiasutuste ja osaühingu omaniku ees täideti täies mahus. Osaühingu Kiriku Varahaldus pikaajaline majanduslik jätkusuutlikkus ja võime ka edaspidi täita võetud kohustused ning tasuda investeerimislaenu kahtluse all ei ole. Arendusobjektide osas töötatakse jätkuvalt Maakri tn kõrghoone, Kristiina tn 10 elumaja ja Tartu mnt 16a ärihoone projektide ja ideedega. Lisandunud on ühe uue planeeringu koostamine Haapsallu, aadressil Pargi 15. 2022 majandusaasta müügitulu oli 1 508 043 eurot ja kasum oli 57 437 eurot. 2021 majandusaasta vastavad numbrid olid 1 276 828 eurot ja kasum 145 814 eurot.

Urmas Viilma
EELK peapiiskop

01.04.2023

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 795 280	2 954 952	2
Nõuded ja ettemaksed	1 669 277	1 130 442	3,5
Varud	81 490	98 941	4
Kokku käibevarad	3 546 047	4 184 335	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	130 809	5 261	7
Nõuded ja ettemaksed	877 289	571 432	3
Kinnisvarainvesteeringud	16 478 091	16 937 024	8
Materiaalsed põhivarad	1 677 740	1 740 570	9
Kokku põhivarad	19 163 929	19 254 287	
Kokku varad	22 709 976	23 438 622	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	97 860	97 892	11
Võlad ja ettemaksed	1 530 556	1 610 789	12
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	697 413	1 351 476	14
Kokku lühiajalised kohustised	2 325 829	3 060 157	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 452 899	1 549 500	11
Kokku pikaajalised kohustised	1 452 899	1 549 500	
Kokku kohustised	3 778 728	4 609 657	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	520 188	520 188	
Reservid	50 021	50 021	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	18 258 756	18 131 398	
Aruandeaasta tulem	102 283	127 358	
Kokku netovara	18 931 248	18 828 965	
Kokku kohustised ja netovara	22 709 976	23 438 622	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	297 506	268 661	15
Annetused ja toetused	1 138 770	1 169 633	14,16
Tulu ettevõtlusest	1 505 182	1 241 498	17
Muud tulud	1 152 373	955 423	18
Kokku tulud	4 093 831	3 635 215	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-359 944	-397 559	19
Mitmesugused tegevuskulud	-1 218 302	-886 141	20
Tööjõukulud	-2 077 800	-1 862 440	21
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-358 584	-360 128	8,9
Muud kulud	-47 294	-37 769	22
Kokku kulud	-4 061 924	-3 544 037	
Põhitegevuse tulem	31 907	91 178	
Intressitulud	106 303	69 409	24
Intressikulud	-36 694	-32 990	23
Muud finantstulud ja -kulud	767	-239	
Aruandeaasta tulem	102 283	127 358	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	31 907	91 178	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	358 584	360 128	8,9
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-58 975	-2 299	
Muud korrigeerimised	1 608	1 000	
Kokku korrigeerimised	301 217	358 829	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	3 327	-11 792	
Varude muutus	17 451	-5 950	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-734 296	433 350	
Laekunud intressid	0	260	
Muud rahavood põhitegevusest	767	0	
Kokku rahavood põhitegevusest	-379 627	865 875	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	95 000	7 850	9
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-1	0	
Antud laenud	-1 036 857	-660 000	
Antud laenude tagasimaksed	204 820	355 215	
Laekunud intressid	90 320	48 046	
Muud laekumised investeerimistegevusest	0	13 002	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-646 718	-235 887	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-96 633	-214 675	
Makstud intressid	-36 694	-32 990	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-133 327	-247 665	
Kokku rahavood	-1 159 672	382 323	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 954 952	2 572 629	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 159 672	382 323	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 795 280	2 954 952	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	520 188	50 021	18 131 398	18 701 607
Aruandeaasta tulem	0	0	127 358	127 358
31.12.2021	520 188	50 021	18 258 756	18 828 965
Aruandeaasta tulem	0	0	102 283	102 283
31.12.2022	520 188	50 021	18 361 039	18 931 248

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluuta tehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtetele loetakse ettevõtte, kus emaettevõtte osalus on suurem kui 50% ja milles kontsern aruandeperioodil omas sisulist kontrolli ettevõtte tegevuse üle.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõik tütarettevõtted. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid, sh. laenu nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina., arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevaid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega seotud transpordikulutusi, millest on maha aravutud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulusi.

Kinnisvarainvesteeringud kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest). Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Kinnisvarainvesteeringute kasulik eluiga on 50-100 aastat (uus-ehitised) (amortisatsioonimäär 1-2% aastas). Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1000 euro.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

* Masinad, inventar ja muud seadmed 30-40%

* Hooned ja ehitised 2%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud) ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000

Rendid

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse intressi kuluks ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirenti tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kapitalirentina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluv summas.

Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Tulud

Liikmetelt saadud tasud, saadud annetused ja toetused kajastatakse tuluna hetkel, mil need on laekunud või nende laekumine on praktiliselt kindel.

Tulu ettevõtlusest ja muud tulud kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, lähtudes valmidusastme meetodist.

Renditulu kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Tulumaksumääraks 20/80 väljamakstavalt dividendide või maksustatavate kulude netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis tekkis, kui kogu vaba omakapital makstaks välja dividendidena, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud aastaaruannet koostava majandusorganisatsiooniga. Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud aruandva ettevõttega, kui see isik:

- (a) on aruandva ettevõtte või selle emaettevõtte juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtte tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
- (b) omab kontrolli või olulist mõju aruandva ettevõtte üle (näiteks läbi aktsiasaluse).

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja pangakontod	1 795 280	2 954 952
Kokku raha	1 795 280	2 954 952

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	87 463	87 463	0	
Ostjatelt laekumata arved	87 463	87 463	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 388	5 388	0	5
Laenunõuded	2 409 568	1 532 279	877 289	
Muud nõuded	37 656	37 656	0	
Intressinõuded	37 656	37 656	0	
Ettemaksed	6 491	6 491	0	
Tulevaste perioodide kulud	6 491	6 491	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 546 566	1 669 277	877 289	

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	95 967	95 967	0	
Ostjatelt laekumata arved	95 967	95 967	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3 748	3 748	0	5
Laenunõuded	1 577 532	1 006 100	571 432	
Muud nõuded	21 673	21 673	0	
Intressinõuded	21 673	21 673	0	
Ettemaksed	2 954	2 954	0	
Tulevaste perioodide kulud	2 954	2 954	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 701 874	1 130 442	571 432	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Lõpetamata toodang	81 490	98 941
Lõpetamata projektid	81 490	98 941
Kokku varud	81 490	98 941

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	8 205	0	6 114
Üksikisiku tulumaks	0	24 701	0	22 285
Erisoodustuse tulumaks	0	436	0	255
Sotsiaalmaks	0	46 878	0	42 555
Kohustuslik kogumispension	0	1 807	0	1 542
Töötuskindlustusmaksed	0	1 316	0	1 182
Ettemaksukonto jääk	5 388		3 748	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5 388	83 343	3 748	73 933

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2021	31.12.2022
11014962	Kiriku Varahaldus OÜ	Eesti	Kinnisvara haldamine	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:			
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2021	Muud muutused	31.12.2022
Kiriku varahaldus OÜ	500 210	672 433	1 172 643
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	500 210	672 433	1 172 643

EELK Konsistoorium koostab konsolideeritud aruande, milles on tütarettevõttega seotud tehingud, nõuded ja kohustused on välja elimineeritud. 2022.a. suurendati tütarettevõtte osakapitali osa emiteerimisel.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2020	17 224	2 537	19 761
Muud	-13 500	-1 000	-14 500
31.12.2021	3 724	1 537	5 261
			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2021	3 724	1 537	5 261
Soetamine	0	127 156	127 156
Muud	-1 135	-473	-1 608
31.12.2022	2 589	128 220	130 809

AKTSIAD ja OSAD

Kentmani 6 KÜ osamaks summas 2.359,00 eurot

Kuldnoke 4 KÜ osamaks summas 235,00 eurot

MUUD

EELK Diakoonia-ja Ühiskonnatöö SA sissemaks 1000,00 eurot

SA EELK Usuteaduse Instituudi sissemaks summas 127.156,00 eurot (2022.a.)

Muud summas 64,00 eurot

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	2 953 386	16 796 083	19 749 469
Akumuleeritud kulum	0	-2 479 931	-2 479 931
Jääkmaksumus	2 953 386	14 316 152	17 269 538
Amortisatsioonikulu	0	-332 514	-332 514
31.12.2021			
Soetusmaksumus	2 953 386	16 796 083	19 749 469
Akumuleeritud kulum	0	-2 812 445	-2 812 445
Jääkmaksumus	2 953 386	13 983 638	16 937 024
Amortisatsioonikulu	0	-331 778	-331 778
Ümberliigitamised	0	-127 155	-127 155
31.12.2022			
Soetusmaksumus	2 953 386	16 649 083	19 602 469
Akumuleeritud kulum	0	-3 124 378	-3 124 378
Jääkmaksumus	2 953 386	13 524 705	16 478 091

	2022	2021
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	1 058 051	964 651
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	675 762	457 346

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid			
31.12.2020							
Soetusmaksumus	1 065 671	1 380 763	34 576	3 392	37 968	12 146	2 496 548
Akumuleeritud kulum	0	-673 626	-34 576	-3 392	-37 968	-11 219	-722 813
Jääkmaksumus	1 065 671	707 137	0	0	0	927	1 773 735
Amortisatsioonikulu	0	-27 614	0	0	0	0	-27 614
Müügid (jääkmaksumuses)	-5 551		0	0	0	0	-5 551
31.12.2021							
Soetusmaksumus	1 060 120	1 380 763	0	0	0	12 146	2 453 029
Akumuleeritud kulum	0	-701 240	0	0	0	-11 219	-712 459
Jääkmaksumus	1 060 120	679 523	0	0	0	927	1 740 570
Amortisatsioonikulu	0	-26 805	0	0	0	0	-26 805
Müügid (jääkmaksumuses)	0	-36 025	0	0	0	0	-36 025
31.12.2022							
Soetusmaksumus	1 060 120	1 320 047	0	0	0	12 146	2 392 313
Akumuleeritud kulum	0	-703 354	0	0	0	-11 219	-714 573
Jääkmaksumus	1 060 120	616 693	0	0	0	927	1 677 740

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2022	2021
Maa	0	7 850
Ehitised	95 000	0
Kokku	95 000	7 850

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2022	2021
Kasutusrenditulu	1 083 138	1 027 651
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	9 587 112	10 243 558

Kokku	9 587 112	10 243 558
--------------	------------------	-------------------

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Swedbank/13-058160	1 550 759	97 860	1 452 899	0	Euribor+1,85	EUR	18.01.2027
Pikaajalised laenud kokku	1 550 759	97 860	1 452 899				
Laenukohustised kokku	1 550 759	97 860	1 452 899				

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Swedbank/13-058160	1 647 392	97 892	1 549 500	0	Euribor+1,85	EUR	18.01.2027
Pikaajalised laenud kokku	1 647 392	97 892	1 549 500				
Laenukohustised kokku	1 647 392	97 892	1 549 500				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Ehitised	3 670 719	3 929 076
Kokku	3 670 719	3 929 076

Tagatised:

Tallinn, Tatari 23a/25 äripinnad 32,34,35,36 ja parkimiskohad-3376087 EUR

Jõhvi, Rakvere 8 767000 EUR

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	68 746	68 746	
Maksuvõlad	83 343	83 343	5
Saadud ettemaksed	1 378 467	1 378 467	
Tulevaste perioodide tulud	1 358 146	1 358 146	
Muud saadud ettemaksed	20 321	20 321	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 530 556	1 530 556	

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	65 228	65 228	
Maksuvõlad	73 933	73 933	
Muud võlad	123	123	
Muud viitvõlad	123	123	
Saadud ettemaksed	1 471 505	1 471 505	
Tulevaste perioodide tulud	1 390 233	1 390 233	
Muud saadud ettemaksed	81 272	81 272	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 610 789	1 610 789	

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	1 547 297	1 501 347
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	386 825	375 337
Kokku tingimuslikud kohustised	1 934 122	1 876 684

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvestamisel on arvestatud tütaretevõtja jaotamata kasumiga. Emaettevõtja on mittetulundusühing ja dividende ei maksta.

Lisa 14 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2021
	Nõuded		Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EV riigieelarvest	1 868 419	-516 943	1 351 476
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 868 419	-516 943	1 351 476
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 868 419	-516 943	1 351 476
	31.12.2021	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022
	Nõuded		Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
EV RIIGIEELARVEST	1 351 476	-654 063	697 413
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 351 476	-654 063	697 413
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 351 476	-654 063	697 413

Lisa 15 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2022	2021
Mittesihtotstarbelised tasud		
Kirikumaksud	297 506	268 661
Kokku liikmetelt saadud tasud	297 506	268 661

Lisa 16 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	1 138 770	1 169 633
Kokku annetused ja toetused	1 138 770	1 169 633
sh eraldi riigieelarvest	780 522	788 435
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	19 000	22 202
Muud	339 248	358 996

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2022	2021
Rahaline annetus	1 138 770	1 169 933
Kokku annetused ja toetused	1 138 770	1 169 933

Lisa 17 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2022	2021
Rendiga seotud tulud	1 504 089	1 230 477
Remonditeenus ja muud	0	3 884
Raamatute kirjastamine ja muud	1 093	7 137
Kokku tulu ettevõtlusest	1 505 182	1 241 498

Lisa 18 Muud tulud

(eurodes)

	2022	2021
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	58 975	0
Teenistustasud kogudustest	965 561	843 357
Muud laekumised kogudustest	19 603	6 981
Konsistooriumi põhiteg.laekunud vahendid	37 889	27 672
Usuteaduse Instituudi põhiteg.laekunud vahendid	63 326	63 054
Praostkondade põhiteg.laekunud vahendid	6 657	9 715
Muud	362	4 644
Kokku muud tulud	1 152 373	955 423

Lisa 19 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Põhikirjaline tegevus	359 944	397 559
Kokku jagatud annetused ja toetused	359 944	397 559

Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2022	2021
Kaubad, teenused	1 083 131	785 136
Põhikirjalised tegevuskulud	135 171	101 005
Mitmesugused tegevuskulud		
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 218 302	886 141

Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	1 564 285	1 399 370
Sotsiaalmaksud	513 515	463 070
Kokku tööjõukulud	2 077 800	1 862 440
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	128	133

Lisa 22 Muud kulud

(eurodes)

	2022	2021
Liikmemaksud	23 063	15 549
Maamaks	20 543	21 217
Muud	3 688	1 003
Kokku muud kulud	47 294	37 769

Lisa 23 Intressikulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressikulu laenudelt	36 694	32 990
Kokku intressikulud	36 694	32 990

SWEDBANK pikaajalise laenu intress 2022.aastal 36.694.00 eurot

Lisa 24 Intressitulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressitulu laenudelt	106 303	69 409
Kokku intressitulud	106 303	69 409

Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2022	31.12.2021
Füüsilisest isikust liikmete arv	155 163	155 163
Juriidilisest isikust liikmete arv	169	169

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	300 436	274 029

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

BILANSS

	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		
Käibevarad		
Raha	1.432.411	2.577.194
Nõuded ostjate vastu	51.975	41.841
Maksude ettemaksed	3.508	3.000
Laenunõuded	1.666.031	1.724.924
Intressinõuded	37.657	279.891
Viitlaekumised	4.070	854
Käibevarad kokku	3.195.652	4.627.704
Põhivarad		
Tütarettevõtte osad	1.172.643	500.210
Muud aktsiad ja osad	128.221	1.537
Laenunõuded	5.071.006	4.753.762
Kinnisvarainvesteeringud	7.784.464	8.084.134
Materiaalsed põhivarad	1.677.740	1.740.569
Põhivarad kokku	15.834.074	15.080.212
VARAD kokku	19.029.726	19.707.916
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Kohustised		
Saadud ettemaksed	1	1.810
Hankijatele tasumata arved	25.549	5.496
Maksuvõlad	62.257	56.641
Viitvõlad	1.297.400	1.390.233
Sihtotstarbelised toetused	697.413	1.351.476
Lühiajalised kohustised kokku	2.082.620	2.805.656
Netovara		
Püsivate piirangutega netovara	520.188	520.188
Eelmiste perioodide tulem	16.382.072	16.400.528
Aruandeaasta tulem	44.846	-18.456
Kokku netovara	16.947.106	16.902.260
KOHUSTISED JA NETOVARA kokku	19.029.726	19.707.916

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

TULEMIARUANNE

	2022.a.	2021.a.
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	297.506	268.661
Annetused ja toetused	1.145.137	1.169.633
Tulu ettevõtlusest	97.420	40.139
Muud tulud ja laekumised	1.163.707	953.213
Kokku tulud	2.703.770	2.431.646
Kulud		
Jagatud annetused	-359.944	-397.559
Mitmesugused tegevuskulud	-495.071	-389.894
Tööjõukulud	-1.890.955	-1.692.630
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-199.320	-200.865
Muud kulud	-38.312	-28.157
Kokku kulud	-2.983.602	-2.709.105
Põhitegevuse tulem	-279.832	-277.459
Intressitulud	324.482	258.744
Muud finantstulud ja -kulud	196	259
Aruandeaasta tulem	44.846	-18.456

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2022.a.	2021.a.
<u>Rahavoog põhitegevusest</u>		
Põhitegevuse tulem	-279.832	-277.459
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum	199.320	200.865
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-58.975	-2.299
Muud korrigeerimised	-21.831	1.000
Kokku korrigeerimised	118.514	199.566
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	82.183	-3.017
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-723.036	401.501
Muud rahavood äritegevusest	196	259
Kokku rahavood põhitegevusest	-801.975	320.850
<u>Rahavoog investeerimistegevusest</u>		
Laekunud põhivara müügist	95.000	7.850
Tasutud Sihtasutuse sisse makse	-1	-
Antud laenud	-1.036.857	-660.000
Antud laenude tagasimaksed	386.592	514.155
Laekunud intressid	212.458	193.354
Kokku rahavoog investeerimistegevusest	-342.808	55.359
Kokku rahavood	-1.144.783	376.209
Rahajäägi muutus		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2.577.194	2.200.985
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1.432.411	2.577.194
Kokku rahajäägi muutus	-1.144.783	376.209

EELK KONSISTOORIUM

Registrikood 80208720

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Püsivate piirangutega netovara	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
31.12.2020	520.188	16.400.528	16.920.716
Aruandeaasta tulem 2021.a.	-	-18.456	-18.456
31.12.2021	520.188	16.382.072	16.902.260
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte			-500.210
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna			2.426.915
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2021			18.828.965
Aruandeaasta tulem 2022.a.	-	44.846	44.846
31.12.2022	520.188	16.426.918	16.947.106
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital			16.947.106
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte			-1.172.643
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna			3.156.785
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2022			18.931.248

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 17.04.2023

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (registrikood: 80208720) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRUS MÖTTUS	Juhatuseliige	17.04.2023
JOEL LUHAMETS	Juhatuseliige	26.04.2023
KATRIN-HELENA MELDER	Juhatuseliige	26.04.2023
URMAS VIILMA	Peapiiskop	26.04.2023
ANTI TOPLAAN	Juhatuseliige	27.04.2023
MARKO TIITUS	Juhatuseliige	27.04.2023
OVE SANDER	Juhatuseliige	13.05.2023
TIIT SALUMÄE	Juhatuseliige	06.06.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik kirikukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Evangeelne Luterlik Kirik ja tema tütaretevõtja (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2022 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärtesitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

/digitaalselt allkirjastatud/

Taivo Epner

Vandeaudiitori number 167

Baker Tilly Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 84

Järve tn 2, Tallinn, Harju maakond, 11314

08.06.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (registrikood: 80208720) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TAIVO EPNER	Vandeaudiitor	08.06.2023

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6277350
E-posti aadress	konsistoorium@eelk.ee